

ABCD

Landstinget Dalarna

**Översiktlig granskning av
delårsrapport per 2009-04-30**

KPMG AB
1 juni 2009
Antal sidor: 6

1. Inledning och sammanfattning

Vi har utfört en översiktlig granskning av delårsrapporten per 2009-04-30 för Landstinget Dalarna. Granskningen har omfattat resultat- och balansräkningar med noter. Våra slutsatser:

- Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt ger en rimligt rättvisande bild av resultat och ställning
- Resultatet för perioden är ett underskott på -139 mkr, en försämring jämfört med motsvarande period 2008 med -82 mkr.
- Prognosen för hela 2009 pekar på ett underskott på -280 mkr, vilket är -282 mkr i förhållande till budget.
- Skatteintäkterna för perioden och i prognosen för 2009 påverkas negativt av vikande skatteunderlag.
- Bokförd pensionsskuld ökar i delårsbokslutet med 77 mkr och för hela året med 136 mkr. Den högre ökningen under första tertialet orsakas av årlig inflationsjustering av intjänade pensioner.
- Prognosen på -280 mkr bygger på en nettokostnadsökning med 1%. En nettokostnadsökning motsvarande genomsnittlig ökning den senaste femårsperioden skulle (med oförändrade skatteintäkter och statsbidrag) ge ett underskott på drygt -500 mkr.
- Förutom likviditetsmålet bedöms de finansiella målen inte uppnås under 2009.

2. Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning av delårsrapporten har varit översiktlig. En översiktlig granskning består i att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt att skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har inte samma säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision.

3. Kommentarer till större resultat- och balansposter

3.1 Resultaträkning i sammandrag

<i>Belopp i mkr</i>	<i>Jan-april 2009</i>	<i>Jan-april 2008</i>	<i>Prognos 2009</i>	<i>Budget 2009</i>	<i>Utfall 2008</i>
Verksamhetens intäkter	317	296	930	935	854
Verksamhetens kostnader	-2 477	-2 400	-7 273	-7 136	-7 136
Avskrivningar	-65	-67	-214	-214	-198
Skatteintäkter och statsbidrag	2 106	2 124	6 337	6 470	6 343
Finansnetto	-20	-10	-60	-53	-25
Resultat före jämf störande poster	-139	-57	-280	2	-162
Jämförelsestörande poster	-	-	-	-	-14
Årets resultat	-139	-57	-280	2	-176

3.2 Skatteintäkter och statsbidrag

Skatteintäkter utgår från SKLs prognos i april 2009. Skatteintäkterna för 2009 väntas bli väsentligt lägre än de budgeterade och utfallet per 2009-04-30 har påverkats negativt med ca -50 mkr i förhållande till budget för samma period.

3.3 Personalkostnader

Personalkostnaderna periodiseras månadsvis så att löner m m hänförs till den månad de intjänats. För de avtal som löpte ut 1 april har reservering gjorts avseende beräknad retroaktiv löneskuld.

3.4 Pensionskostnader

Ökning av pensionsskuld har bokförts utifrån av KPA framräknad skuldökning. Som effekt av inflationsjustering stiger skulden vid varje årsskifte. Per 2009-04-30 har skulden ökat med 77 mkr och beräknas därefter stiga 59 mkr under årets resterande åtta månader. Delårsbokslutet per 2009-04-30 belastas därför med en relativt sett större andel av hela årets ökning än resterande del av året. En månadsvis fördelning av årets inflationsjustering skulle per 2009-04-30 ge en ca 30 mkr lägre skuldökning än den nu bokförda.

3.5 Övriga periodiseringar

Övriga större resultatpåverkande poster, såsom kostnader för läkemedel och högspecialiserad vård periodiseras månadsvis. Vår stickprovsvisa granskning av periodiseringarna har inte visat några felaktigheter.

4. Slutsats

Utifrån vår översiktliga granskning bedömer vi att delårsrapporten i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed och att den ger en rimligt rättvisande bild av resultat och ställning per 2009-04-30.

5. Vårprognos

Landstingets vårprognos indikerar för hela 2009 ett resultat på -280 mkr. Resultatet i slutlig budget för 2009 fastställdes till +2 mkr.

Avvikelser i prognos jämfört med ursprunglig budget avser (mkr):

Verksamhetens nettokostnader	-142
Skatteintäkter och statsbidrag	-133
Finansiella poster	-7
	<hr/>
	-282

I bedrivna verksamheter redovisar hälso- och sjukvården ett prognostiserat underskott på -211 mkr, varav -175 mkr avser länssjukvården och -36 mkr närsjukvården.

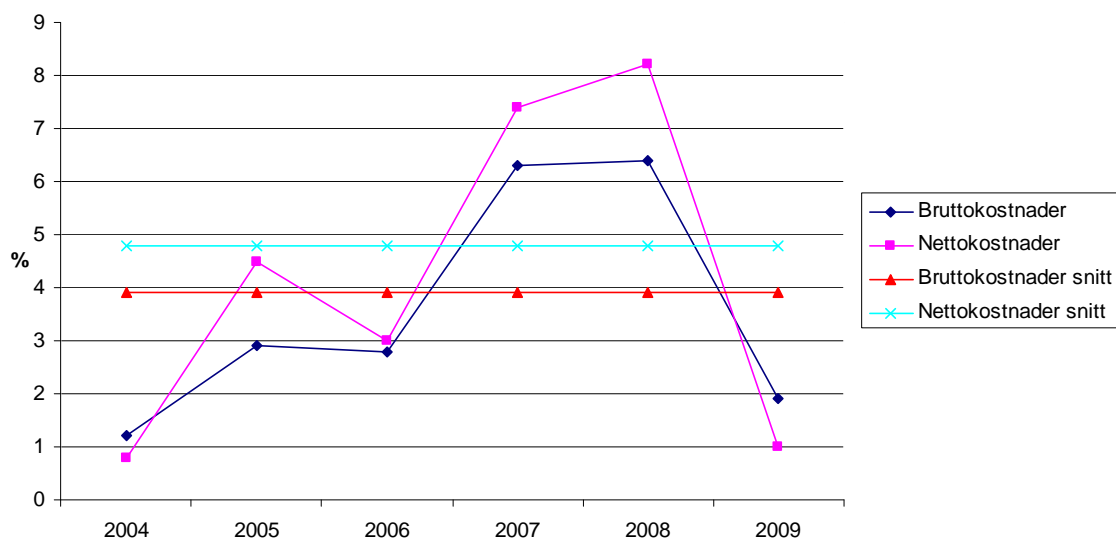
Länssjukvården redovisar i delårsbokslutet ett underskott på -80 mkr. Budget för hela 2009 fastställdes till -86 mkr. I delårsrapporten anges att tendensen är tydlig att kostnadsökningstakten visar en avmattning. Av beslutade besparingsåtgärder bedöms de effekter som kan nås under 2009 bli -89 mkr lägre än budgeterade. Utfallet för länssjukvården 2008 blev ett underskott på -230 mkr.

Närsjukvården redovisar per 2009-04-30 ett underskott på -19 mkr och prognostiserar -36 mkr för hela 2009 mot budgeterade -15 mkr. Utfallet 2008 blev -36 mkr.

Ett infriande av prognosen – som skulle ge ett underskott för året på -280 mkr – för landstinget som helhet skulle innebära en radikal kostnadsdämpning. Kostnaderna har haft följande utveckling under de senaste åren:

(Kostnadsökning i %)	Prognos 2009	Budget 2009	Utfall 2008	Utfall/år 2004-2008
Verksamhetens bruttokostnader	1,9	0	6,4	3,9
Verksamhetens nettokostnader	1,0	-1,0	7,1	4,8

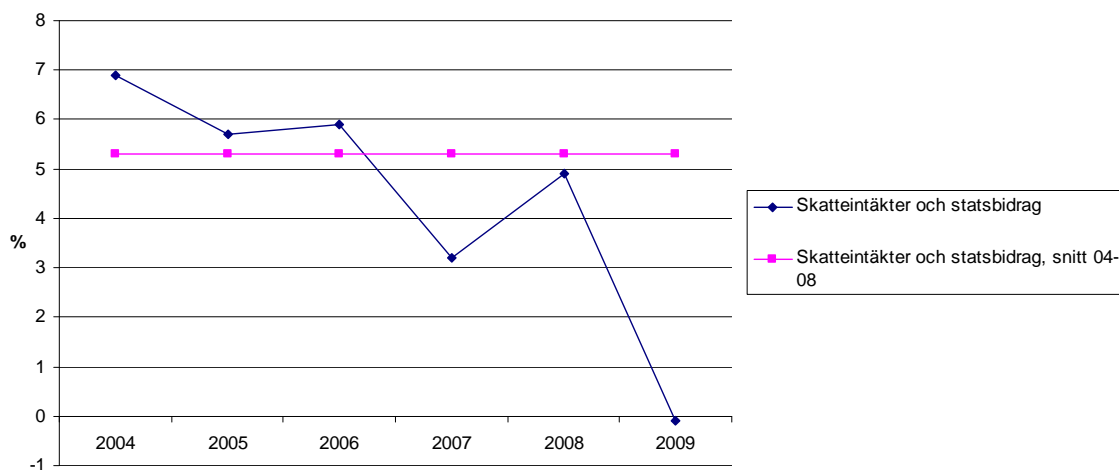
I takt med de prognoser som lämnades för 2008 och sedan utfallet för 2008 blivit slutligt fastställt framstår budgeten för 2009 som orealistisk. Prognosen inger heller inget förtroende relativt genomsnittligt kostnadsutfall under de fem senaste åren. Sett till enskilda år blir bilden en annan:

Av diagrammet framgår att kostnadsutvecklingen varit mycket hög de senaste åren men också att brutto- och nettokostnaderna under 2004 hade en lägre ökningstakt än för 2009 prognostiserade. Observera att av oss här redovisade siffror rensats från jämförelsestörande poster samtliga år.

En nettokostnadsökning under 2009 motsvarande den genomsnittliga för perioden 2004-2008 skulle ge ett underskott på drygt -500 mkr.

Skatteintäkter och statsbidrag har under perioden 2004-2008 utvecklats enligt följande:

För året 2004 bör observeras att skatteintäkterna påverkades av en skattehöjning med 80 öre som ökade skatteintäkterna med ca 300 mkr. I övrigt kan noteras att kostnaderna 2007 och 2008 ökade betydligt mer än skatteintäkter och statsbidrag. Siffran för 2009 avser prognos som således innebär en minskning av skatteintäkter och statsbidrag för 2009.

6. Balanskravet

Per 2003-12-31 hade landstinget ett underskott att återställa enligt det s k balanskravet på -738 mkr, orsakat av de underskott som uppkom åren dessförinnan. Kommunallagen anger att återställande ska ske inom tre år. Under en femårsperiod med relativt goda ekonomiska förutsättningar för riket och samhället i stort har underskottet minskat med totalt 55 mkr och uppgår efter bokslutet för 2008 till -683 mkr. Om prognosen för 2009 blir verklighet kommer underskottet att växa till -963 mkr.

7. Mål och måluppfyllelse

I delårsrapporten redovisas fyra finansiella mål;

- Resultatet ska i genomsnitt över en fyraårsperiod ge ett överskott på minst 2% av skatteintäkter och statsbidrag m m
- Soliditeten ska öka med 1-3 procent per år
- Långsiktigt bestående upplåning ska inte behöva göras
- Den skattefinansierade verksamhetens nettoinvesteringar ska till 100 procent vara självfinansierad över en fyraårsperiod

Likviditetsmålet uppnås i delårsrapporten och kommer att uppnås i årsbokslutet om prognosen infrias. Övriga tre mål uppnås inte varken i delårsrapport eller helårsprognos.

Falun som ovan

KPMG

Bo Ädel
Auktoriserad revisor

Margareta Sandberg
Godkänd revisor